

ምዕራፍ አምስት

ሙሉ ቁጥሮች እስከ 1000

5.1 የ100 ብዜቶች

ተግባር 5.1 የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን በመሆን መልስ ስጡ።

1. ስንት አስሮች መቶ ይሆናሉ?
2. ስንት ሃምሳዎች መቶ ይሆናሉ?
3. መቶ ስንት ዜሮዎች አሉት?
4. መቶ ስንት የአሀዝ ቤቶች አሉት?
5. በ101 እና በ1000 መካከል የሚገኙት የ100 ብዜቶች ስንት ይሆናሉ? ተወያዩባቸው።

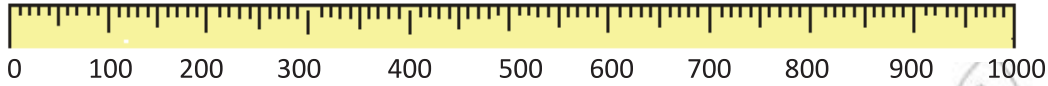
ምሳሌ

1. የሚከተሉትን ተመሳሳይ ዛፎች የያዟቸውን ፍሬዎች ተመልከቱ። ባዶ ቦታውንም በጥንቃቄ ሙሉ።

	$1 \times 100 = 100$
	$2 \times 100 = 200$
	$3 \times 100 = 300$
	$4 \times 100 = 400$
	$5 \times 100 = \square$
	$6 \times 100 = \square$
	$7 \times 100 = \square$
	$8 \times 100 = \square$
	$9 \times 100 = \square$
	$10 \times 100 = \square$

ምሳሌ:-

2. የመቶ ብዜቶችን በቁጥር መስመር ላይ ስናስቀምጥ

ከላይ ያየናቸው የመቶ ብዜቶች በአሃዝና በፊደል ሲገልጽ

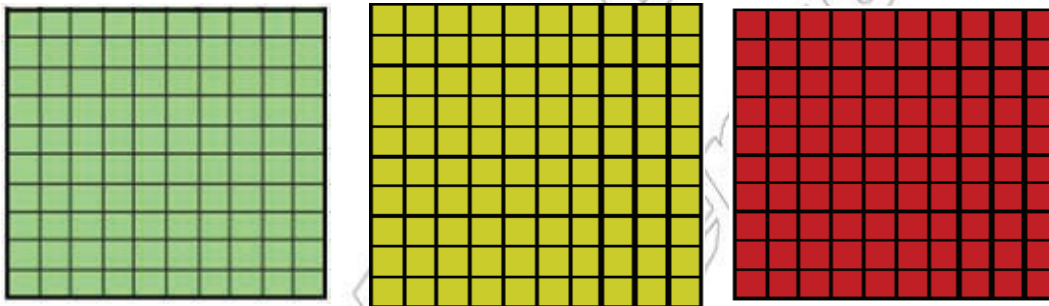
ምሳሌ:-

በአሃዝ	በፊደል
100	መቶ
400	አራት መቶ
700	ሰባት መቶ
1000	አንድ ሺህ

መልመጃ-5ሀ

1. ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን ቁጥር በባዶ ቦታው ሙሉ::

ሀ.

$3 \times 100 =$

ለ.

$100 + 100 + 100 + 100 =$

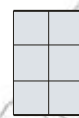
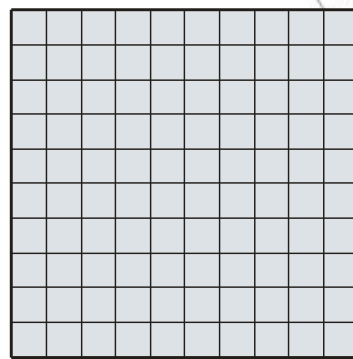
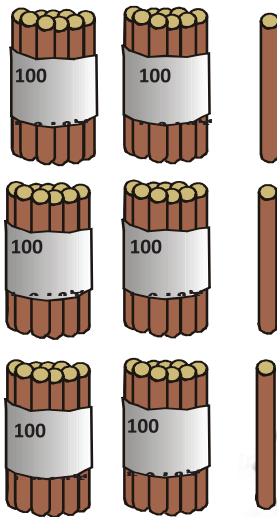
መ. 1000፣ 900፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ 500፣ 400፣ _____ ፣ 200፣ _____

$$3 \times 100 + 5$$

$$300 + 5 = \underline{305}$$

$$1 \times 100 + 6$$

$$100 + 6 = 106 \text{ ካራዎች}$$

$$6 \times 100 + 3$$

$$600 + 3 = \underline{603}$$

ምሳሌ:-

$$ሀ. 507 = 500 + 7$$

$$ለ. 709 = 700 + 9$$

$$= 5 \times 100 + 7$$

$$= 7 \times 100 + 9$$

ምሳሌ:-

$$ሀ. 100 + 1 = 101$$

$$ለ. 200 + 2 = 202$$

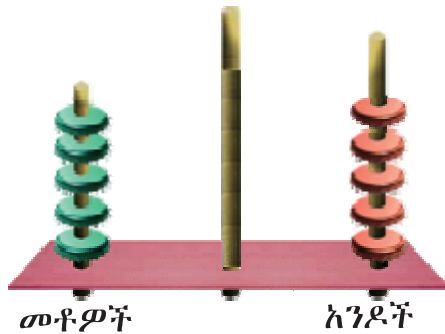
$$200 + 1 = 201$$

$$300 + 2 = 302$$

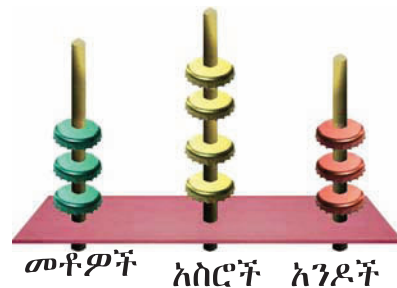
ሙሉ ቁጥሮችን ከ100 እስከ 1000 በአሃዝና በፊደል ሲገለጹ::

በአሃዝ	በፊደል
101	አንድ መቶ አንድ
110	አንድ መቶ አስር
111	አንድ መቶ አስራ አንድ
112	አንድ መቶ አስራ ሁለት

$$5 \times 100 + 5$$

$$500 + 5 = 505$$

$$3 \times 100 + 4 \times 10 + 3 \times 1$$

$$300 + 40 + 3 = 343$$

መልመሻ-5ለ

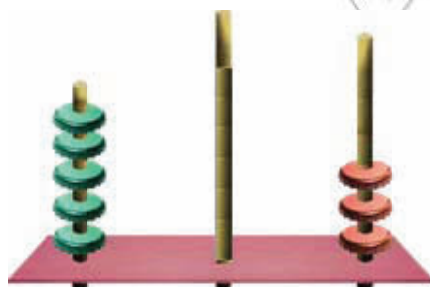
1. የሚከተሉትን አስሉ::

ሀ. $200 + 5$

ለ. $400 + 7$

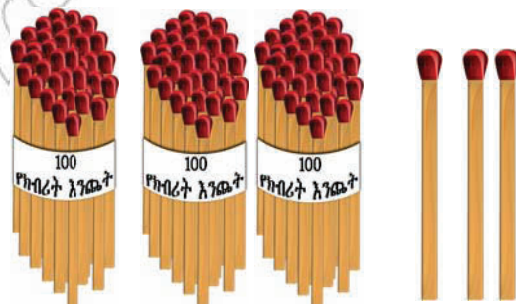
2. በምሳሌው መሰረት በባዶ ቦታው ላይ ሙሉ::

ሀ.

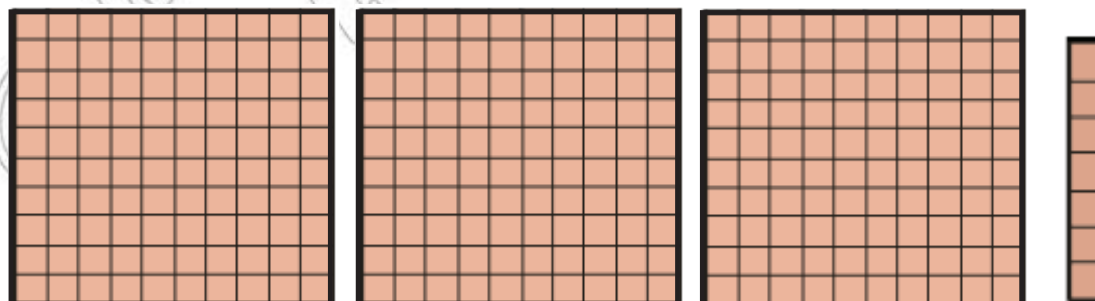
$$5 \times 100 + 3 = \text{-----}$$

ለ.

$$3 \times 100 + 3 = \text{-----}$$

ሐ.

$$3 \times 100 + 7 = \text{----}$$

7

3. የጎደለውን ሙሉ።

ሀ. $505 = \underline{\hspace{2cm}} + 5$

ለ. $908 = 900 + \underline{\hspace{2cm}}$

4. ሳጥኑን የሚወክለውን ሙሉ ቁጥር አግኙ።

ሀ. $\square + 5 = 405$

ለ. $\square + 2 = 202$

5. ሳጥኑን የሚወክለውን ሙሉ ቁጥር አግኙ።

ሀ. $\square + 5 = 405$

ለ. $\square + 2 = 202$

ሐ. $\square + 8 = 808$

ሠ. $\square + 1 = 101$

መ. $\square + 1 = 701$

ረ. $\square + 3 = 303$

6. የሚከተሉትን ቁጥሮች በፊደል ጻፉ።

ሀ. 403

ሐ. 807

ሠ. 675

ለ. 507

መ. 909

ረ. 995

7. የሚከተሉትን በአሀዝ ጻፉ።

ሀ. አንድ መቶ ሦስት

ሐ. አራት መቶ አራት

ለ. ዘጠኝ መቶ ዘጠና ዘጠኝ

መ. ሰባት መቶ አርባ

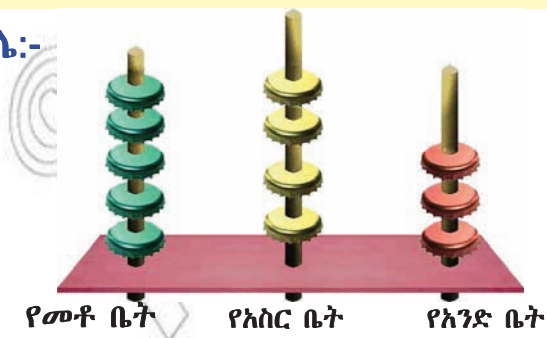
5.3 እስከ 1000 ያሉ የሙሉ ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ

5.3.1 ሙሉ ቁጥሮችን በቁጥር ቤት ማስቀመጥ

ተግባር 5.3

1. ባለ አንድ ሆሄ የቁጥር ቤት ስንት ናቸው? ከባለፈው ትምህርታችሁ አስታውሳችሁ ተወያዩ።
2. የቁጥር ቤት እያደገ (እየጨመረ) የሚሄደው ከቀኝ ወደ ግራ ስንሄድ ነው ወይስ ከግራ ወደ ቀኝ? ተወያዩ።
3. የቁጥር ቤት ስንል ምን ማለታችን ነው? ከመምህራችሁ ጋር ተወያዩ።

ምሳሌ:-

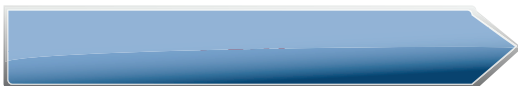
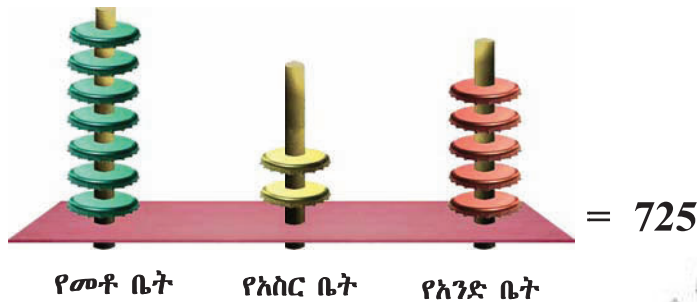
ሀ. ከምታዩት አባከስ ውስጥ 4

አስሮች እና 3 አንዶች እንዳሉ ተመልከቱ።

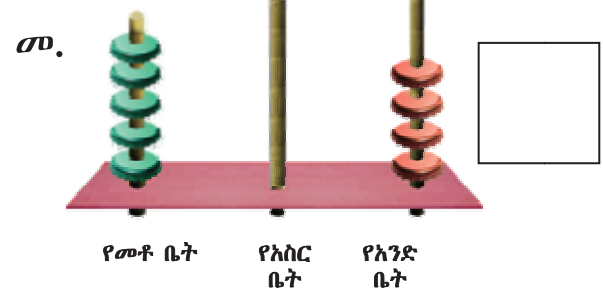
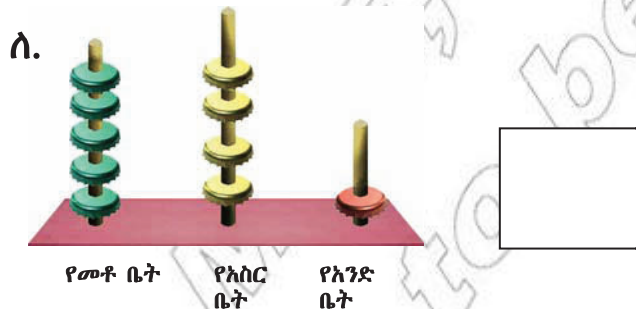
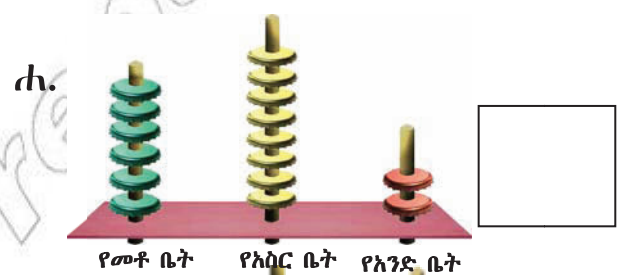
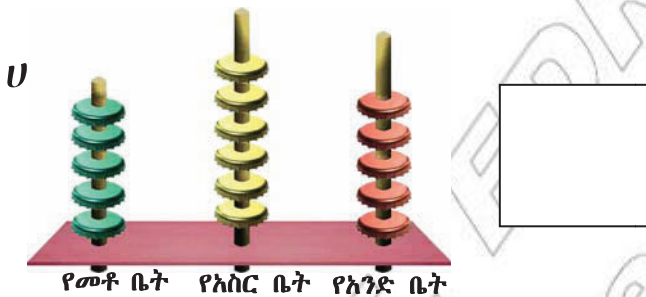
ለ. 725 በቁጥር ቤት ስናስቀምጠው

የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
7	2	5

እያንዳንዱ የቁጥር ቤት አንድን የተሰጠ ሙሉ ቁጥር ለመጻፍ ስንት መቶዎች ስንት አስሮች እና ስንት አንዶችን መጠቀም እንደሚገባን ያመለክታል። ይህንን ቁጥር በአባካስ ስናስቀምጠው እንደሚከተለው ይሆናል።

1. የሚከተሉትን የአባካስ ምስሎች በመጠቀም ትክክለኛውን ቁጥር በሳጥኑ ውስጥ ሙሉ።

2. በምሳሌው መሰረት ባዶ ቦታውን ሙሉ።

ሀ. ምሳሌ፡-

ሙሉ ቁጥር	የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት	በፊደል ሲጻፍ
974	9	7	4	ዘጠኝ መቶ ሰባ አራት
623				
236				

3. እያንዳንዱን ቁጥር በቁጥር ቤት ተንትኑ።

ሀ. 345፣ _____ የ መቶ ቤት _____ የ አስር ቤት _____ የ አንድ ቤት

ለ. 969፣ _____ የ መቶ ቤት _____ የ አስር ቤት _____ የ አንድ ቤት

መ. 358፣ _____ የ መቶ ቤት _____ የ አስር ቤት _____ የ አንድ ቤት

5.4 እስከ 1000 ያሉ የሙሉ ቁጥሮች ቅደም ተከተል

ተግባር 5.4

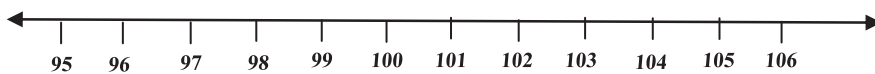
1. ተማሪዎች ቀዳማይ እና ተከታይ ቁጥሮችን መለየት ትችላላችሁ?

2. የ100 ቀዳማይ ቁጥር ስንት ነው?

3. የ100 ተከታይ ቁጥር ስንት ነው?

ምሳሌ፡-

የሚከተለውን የቁጥር መስመር በደንብ አስተውሉ።

ሀ. የ99 ቀዳማይ ማን ነው?

ለ. የ99 ተከታይ ማን ነው?

ከላይ የተሰጡትን ጥያቄዎች ለመረዳት የቁጥር መስመሩን ተመልከቱ።

ስለዚህ 100 የ99 ተከታይ ሲሆን 98 ደግሞ የ99 ቀዳማይ ነው። ምክንያቱም

$99+1=100$ ስለሆነና $99-1=98$ ስለሆነ ነው።

ምሳሌ፡-

የ 101 ቀዳማይ እና ተከታይ ስማቸውን ጥሩ።

- የ101 ቀዳማይ ለማግኘት ከ 101 ላይ 1 መቀነስ ስለሆነ

$101 - 1 = 100$ ነው ማለት ነው። ስለዚህ የ101 ቀዳማይ 100 ነው።

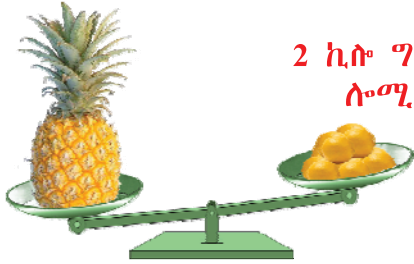
- የ101 ተከታይ ለማግኘት 1ን በ101 ላይ መደመር ስለሆነ $101 + 1 = 102$

ይሆናል። ስለዚህ የ101 ተከታይ 102 ነው ማለት ነው።

5.4.1 ሙሉ ቁጥሮችን ማወዳደር

4 ኪ.ግ አናናስ

2 ኪ.ግ ግራም ሎሚ

3 ኪ.ግ ግራም ቲማቲም

3 ኪ.ግ ግራም ጥቅል ጎመን

15 ኪ.ግ ግራም

30 ኪ.ግ ግራም

ተግባር 5.5

1. ከላይ የሚታዩትን ስዕሎች ተመልከቱ። ምን ተገነዘባችሁ?
2. ከስዕሉ እንደተረዳችሁት ከሆነ የትኛው ስዕል እኩል ክብደትን ወይም የትኞቹ የሚበላላጡ ክብደቶችን ይገልጻሉ? ተወያዩባቸው።
3. የሚከተሉትን ጥያቄዎች $>$ (ይበልጣል)፣ $<$ (ያንሳል) ወይም $=$ የእኩልነት ምልክቶችን በመጠቀም አወዳድሩ።

1. 567 _____ 667

2. 867 _____ 876

3. 868 _____ 867

😊 አስታውሱ

1. ምንጊዜም ቢሆን የቁጥር ሆሄያት እኩል የሆነባቸውን ቁጥሮች ስናወዳድር ውድድሩ የሚጀምረው ከትልቁ የቁጥር ቤት ሆሄ ነው። ትልቁ የቁጥር ቤት አንድ አይነት (እኩል) ከሆኑ ወደ ሚቀጥለው ትንሽ የቁጥር ቤት በመሸጋገር ማወዳደር እንችላለን።
2. የቁጥር ሆሄዎች የሚበዙበት ቁጥር ምን ጊዜም ትልቁ ቁጥር ነው።

ምሳሌ:-

1. $436 > 456$ ሐሰት ነው። ምክንያቱም የ10 ቤቱ 3 > 5 ሐሰት ስለሆነ። የመቶ ቤቱና የአንድ ቤቱ ቁጥሮች አንድ አይነት ናቸው።

2. $675 > 98$ እውነት ነው። ምክንያቱ የቁጥር ሆሄው ሶስት እና ሁለት ስለሆነ፣ በቀጥታ የቁጥር ቤቱን ስናወዳድር መወሰን እንችላለን።

መልመጃ-5 መ

1. ለሚከተሉት ቁጥሮች የእያንዳንዳቸውን ተከታይ ቁጥሮች ፈልጉ።

ሀ. የ120	ሐ. የ995	ሠ. የ599
ለ. የ155	መ. የ999	ረ. የ609

2. በሚከተሉት ሙሉ ቁጥሮች መካከል የሚገኙትን ሙሉ ቁጥሮች ዘርዝሩ።

ሀ. 672 እና 675	ሐ. 265 እና 271
ለ. 152 እና 156	መ. 890 እና 897

3. የሚከተሉትን ሙሉ ቁጥሮች $< ; >$ ወይም $=$ ምልክቶችን በመጠቀም አወዳድሩ።

- ሀ) $675 \underline{\hspace{1cm}} 673$
- ለ) $767 \underline{\hspace{1cm}} 669$
- ሐ) $874 \underline{\hspace{1cm}} 789$
- መ) $777 \underline{\hspace{1cm}} 775 + 2$

4. በሚከተሉት ቁጥሮች የእያንዳንዳቸውን ቀዳማይ ቁጥር ፈልጉ።

ሀ. የ225	ሐ. የ456	ሠ. የ698	ሸ. የ999
ለ. የ340	መ. የ575	ረ. የ798	ቀ. የ907

5. የሚከተሉትን ሙሉ ቁጥሮች በማስላት ውጤታቸውን $< ; >$ ወይም $=$ ምልክቶችን በመጠቀም አወዳድሩ።

ሀ. $675 + 12 \underline{\hspace{1cm}} 673 + 14$	መ. $898 - 11 \underline{\hspace{1cm}} 879 + 10$
ለ. $767 + 10 \underline{\hspace{1cm}} 669 + 12$	ሠ. $876 - 25 \underline{\hspace{1cm}} 888 - 35$

የምዕራፍ ማጠቃለያ መልመጃ

1. ዓረፍተ ነገሩ ትክክል ከሆነ “እውነት” ትክክል ካልሆነ “ሐሰት” በማለት መልሱ።

- ሀ. አንድ ሺህ ባለ ሦስት ሆሄ ቁጥር ነው።   መ. የ99 ተከታይ 100 ነው።
 ለ. በመቶ ውስጥ 11 አስሮች አሉ።   ሠ. $159 > 161$
 ሐ. የ87 ቀዳማይ 88 ነው።

2. ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ስጡ።

- ሀ) ከሚከተሉት ውስጥ እውነት የሆነው የቱ ነው?
 ሀ. $98 < 101$ ለ. $122 > 211$ ሐ. $400 < 399$ መ. $699 > 700$
- ለ) ከሚከተሉት የ999 ተከታይ የቱነው?
 ሀ. 998   ለ. 997   ሐ. 1000   መ. 1001
- ሐ) ከሚከተሉት አንዱ የ100 ብዜት አይደለም?
 ሀ. 405   ለ. 700   ሐ. 600   መ. 1000
- መ) $343 < ሀ < 347$ የተለዋዋጩን ዋጋ ሊተካው የሚችለው የቱ ነው?
 ሀ. 344   ለ. 345   ሐ. 346   መ. ሁሉም
- ሠ) የ110 ተከታይ የቱ ነው?
 ሀ. 100   ለ. 111   ሐ. 109   መ. 120

3. በሙሉ ቁጥሮቹ መካከል የሚገኙትን ሙሉ ቁጥሮች ዘርዝሩ።

- ሀ. 699 እና 703   ለ. 200 እና 800 (የመቶ ብዜቶችን)

4. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከትንሽ ወደ ትልቁ በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

- ሀ. 460፣ 604፣ 406፣ 640፣   ለ. 478፣ 484፣ 448፣ 487

5. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከትልቅ ወደ ትንሽ በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

- ሀ. 673፣ 695፣ 699፣ 697
 ለ. 696፣ 701፣ 777፣ 769
 ሐ. 860፣ 887፣ 869፣ 884